

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obavezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR X

SARAJEVO, 30.10.2026.

BROJ/NUMBER 1

OKOLIŠ I ENERGIJA

ENVIRONMENT AND ENERGY

Troškovi za zaštitu okoliša, 2025

Environmental protection expenditure, 2025

Ukupni troškovi za zaštitu okoliša sektora KD BIH 2010 (B—Vađenje rudu i kamena, C—Prerađivačka industrija, D—Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija i E—Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, reciklažom posebno izdvojenih materijala te djelatnosti sanacije okoliša), iznosili su 341.046.982 KM, odnosno 0,59% BDP-a BiH u 2025. godini.

Od ukupnih troškova za zaštitu okoliša, 14,4% je utrošeno na investicije u zaštitu okoliša dok je 85,6% utrošeno na tekuće troškove zaštite okoliša. Većina troškova odnosi se na upravljanje otpadom (74,5%), upravljanje otpadnim vodama (15,2%), zatim slijedi na zaštitu zraka (7,1%).

Ukupno ostvarene investicije za zaštitu okoliša u 2025. godini iznosile su 49.180.187 KM. Od ukupno ostvarenih investicija u zaštitu okoliša, 73,3% ostvareno je kao investicije na kraju proizvodnog procesa, a preostalih 26,7% su investicije u integrirane tehnologije.

Ukupni tekući troškovi za zaštitu okoliša iznosili su 291.866.795 KM. Od ukupnih tekućih troškova, 83,8% se odnosi na interne tekuće troškove, preostalih 16,2% se odnosi na eksterne tekuće troškove.

The total environmental protection expenditures of the industry KD BIH 2010 (B—Mining and quarrying, C—Manufacturing, D—Electricity, gas, steam, and air conditioning supply, and E—Water supply; sewerage, waste management, recycling of specially separated materials and remediation activities) amounted to 341.046.982 BAM or 0.59 % of BiH's GDP in 2025.

In the structure of environmental protection expenditures, investments account for 14,4 % and current expenditures for 85,6%. Most of the expenditures relate to waste management (74.5%), wastewater management (15.2%) followed by air protection (7.1%).

In 2025, total environmental protection investment expenditure amounted to 49.180.187 BAM. Of the total investments, 73.3% investment was realized as an investment at the end of the production process, and the remaining 26.7% are investments in integrated technologies.

The total current expenditures for environmental protection amounted to 291.866.795 BAM. Of the total current expenditure, 83.8% was spent as internal current expenditure, the remaining 16.2% relate to external expenditure.

Graf 1. Troškovi za zaštitu okoliša, 2021.-2025.
Graph 1 Expenditures for environmental protection, 2021- 2025

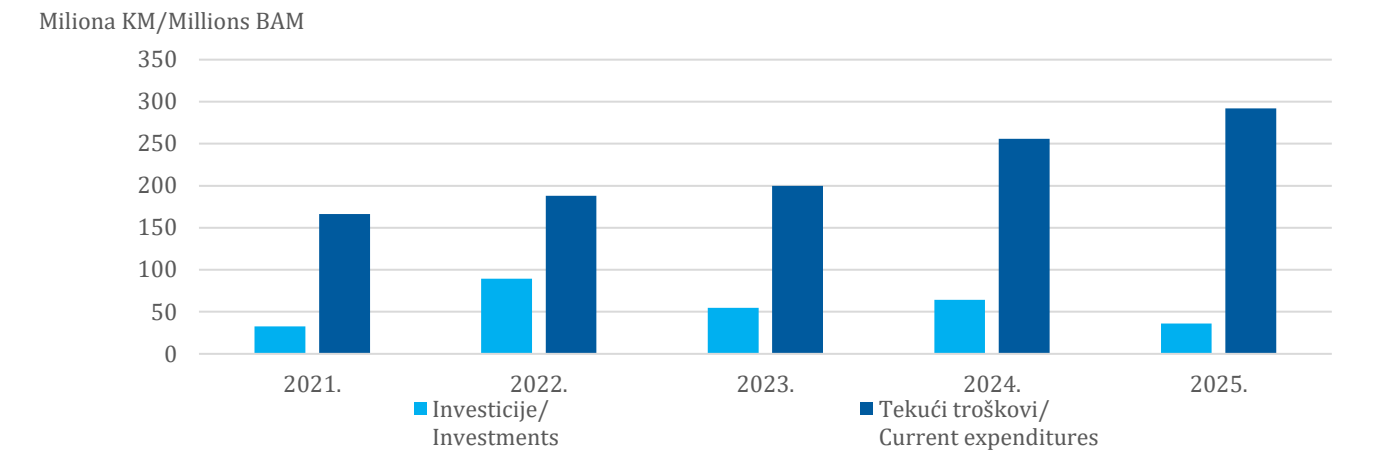

Tabela 1. Ukupni troškovi za zaštitu okoliša, 2025.
Table 1 Total expenditures for environmental protection, 2025

Djelatnosti zaštite okoliše/ Environmental domains	Investicije Investments		Tekući troškovi Current expenditure		Ukupno Total	
	Vrijednosti/ Values	%	Vrijednosti/ Values	%	Vrijednosti/ Values	%
Zaštita zraka/Protection of air	15.848	32,2	8.362	2,9	24.210	7,1
Upravljanje otpadnim vodama/Wastewater management	10.918	22,2	40.941	14,0	51.859	15,2
Upravljanje otpadom/Waste management	18.505	37,6	235.555	80,7	254.060	74.5
Zaštita tla i podzemnih voda/Protection and remediation of soil, ground water	1.233	2,5	2.776	1,0	4.009	1,2
Zaštita biološke raznolikosti/Protection of biodiversity	699	1,4	1.118	0,4	1.818	0,5
Zaštita od buke i vibracija/Noise and vibration abatement	592	1,2	181	0,1	772	0,2
Istraživanje i razvoj/RiD	111	0,2	2	0.001	113	0,03
Ostale oblasti okoliša/Other environmental protection activities	1.275	2,6	2.932	1,0	4.207	2,1
Ukupno/Total	49.180	100,0	291.987	100,0	341.047	100,0

Graf 2. Struktura troškova za zaštitu okoliša, prema vrsti izdvajanja, 2025.

Graph 2 Environmental protection expenditure structure, by expenditure type, 2025

Graf 3. Struktura ukupnih troškovi za zaštitu okoliša po okološnim domenama, u %, 2025.

Graph 3 Structure of total expenditures for environmental protection by environmental domain, in %, 2025

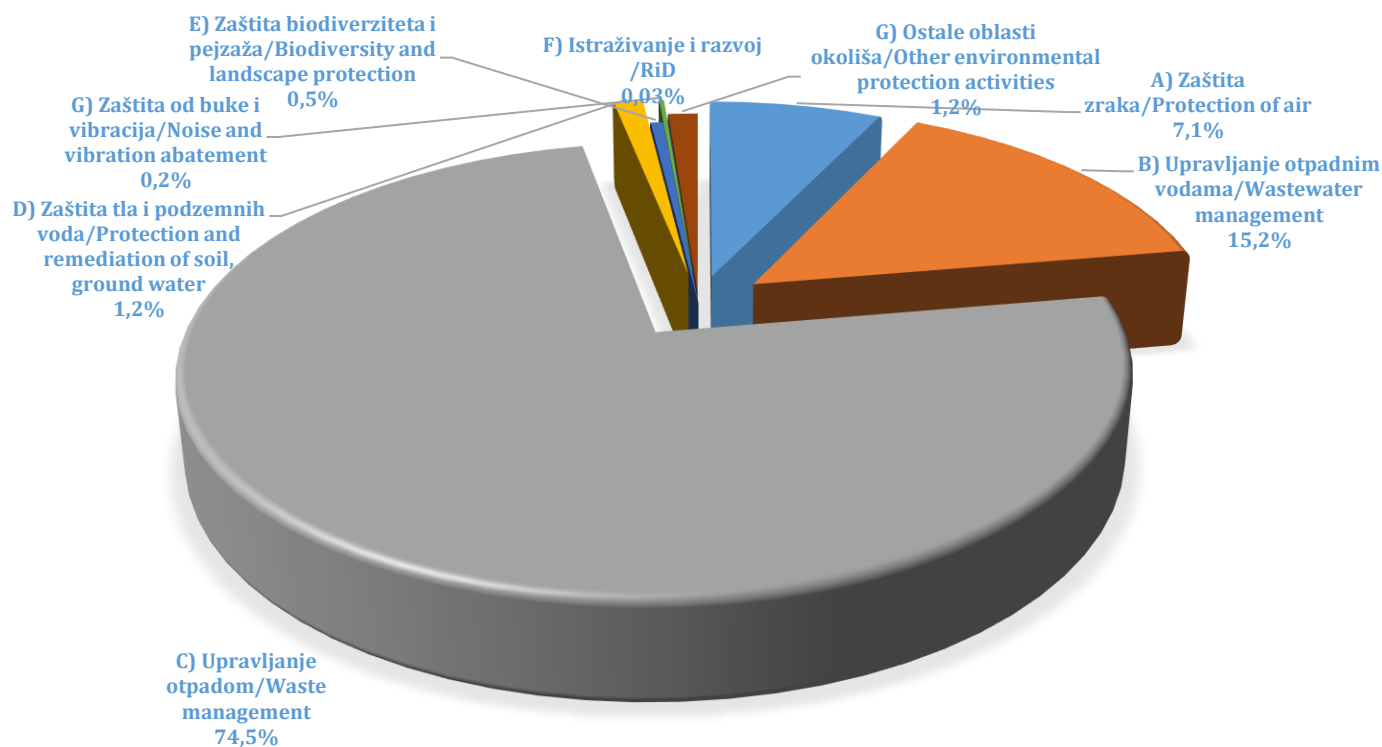

Tabela 2. Investicije za zaštitu okoliša po vrsti tehnologije, 2025.
Table 2 Investments for environmental protection by technology, 2025

hilj. KM/thous.BAM

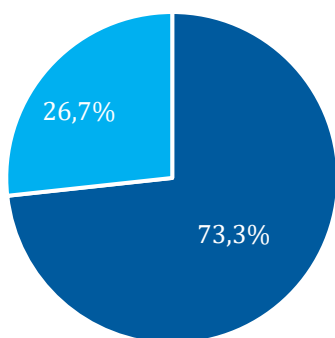
	Zaštita zraka <i>Protection of air</i>	Upravljanje otpadnim vodama <i>Wastewater management</i>	Upravljanje otpadom <i>Waste management</i>	Zaštita tla i podzemnih voda <i>Protection and remediation of soil, ground water</i>	Zaštita biološke raznolikosti <i>Protection of biodiversity</i>	Zaštita od buke i vibracija <i>Noise and vibration abatement</i>	Istraživanje i razvoj <i>RiD</i>	Ostale oblasti okoliša <i>Other environmental protection activities</i>	Ukupno Total
Ukupno/ Total	15.848	10.918	18.505	1.233	699	591	111	1.275	49.180
Investicije na kraju proizvodnog procesa/End-of-pipe technology	5.870	10.054	17.966	574	697	159	111	609	36.041
Investicije u sprečavanje zagađenja okoliša/ Integrated technology	9.978	864	539	658	2	433	0	665	13.140

Tabela 3. Tekući troškovi za zaštitu okoliša, 2025.
Table 3 Currnet expenditures for environmental protection, 2025

hilj. KM/thous.BAM

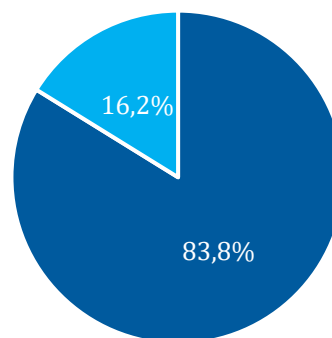
	Zaštita zraka <i>Protection of air</i>	Upravljanje otpadnim vodama <i>Wastewater management</i>	Upravljanje otpadom <i>Waste management</i>	Zaštita tla i podzemnih voda <i>Protection and remediation of soil, ground water</i>	Zaštita biološke raznolikosti <i>Protection of biodiversity</i>	Zaštita od buke i vibracija <i>Noise and vibration abatement</i>	Istraživanje i razvoj <i>RiD</i>	Ostale oblasti okoliša <i>Other environmental protection activities</i>	Ukupno Total
Ukupno/ Total	8.362	40.941	235.555	2.776	1.118	181	2	2.932	291.867
Interni tekući troškovi/Int ernal current expenditures	5.104	31.805	203.859	877	599	67	2	2.307	244.619
Eksterni tekući troškovi/ External current expendiures	3.258	9.136	31.696	1.898	519	114	0	625	47.248

Graf 4. Investicije za zaštitu okoliša, 2025.
Graph 4 Investments for environmental protection, 2025

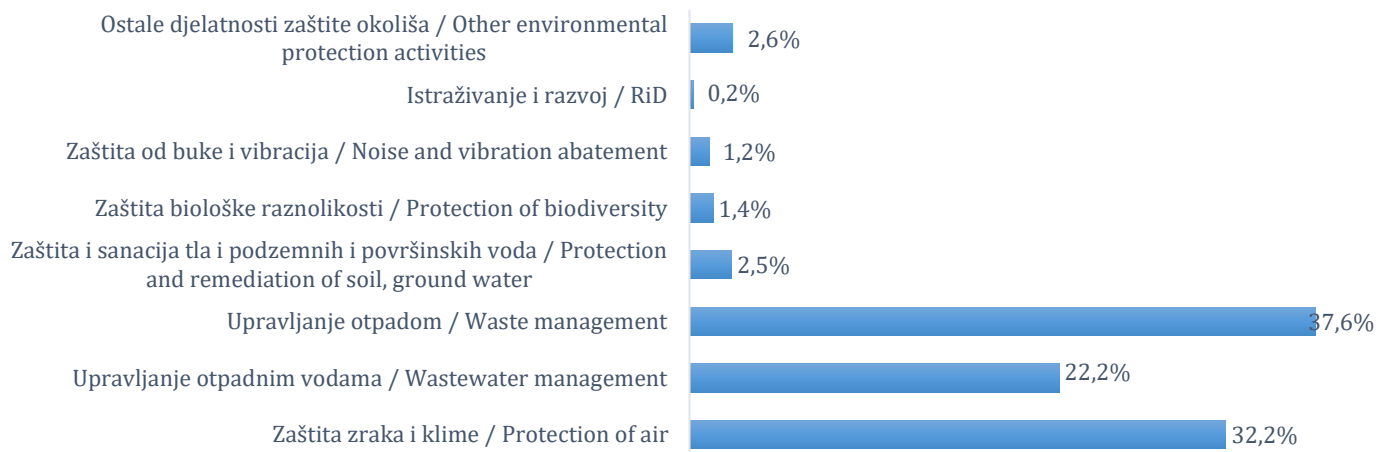
- Investicije na kraju proizvodnog procesa / End-of-pipe investments
- Investicije u sprečavanju zagađenja u okolišu / Integrated technology investments

Graf 5. Tekući troškovi za zaštitu okoliša, 2025.
Graph 5 Current expenditures for environmental protection, 2025

- Interni tekući troškovi / Internal current expenditures
- Eksterni tekući troškovi / External current expenditures

Graf 6. Struktura Investicija za zaštitu okoliša, 2025. u %
Graph 6 Structure of investments for environmental protection, 2025, in %

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Metodološka osnova istraživanja je Uredba (EU) br. 691/2011 Evropskog parlamenta i Vijeća o evropskim ekonomskim računima okoliša i Uredba (EU) br. 538/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Regulative (EU) br. 691/2011 o evropskim ekonomskim računima okoliša.

Troškovi za zaštitu okoliša (EPE) definiraju se kao iznos novca potrošen na aktivnosti direktno usmjerene na sprečavanje, smanjenje i uklanjanje zagađenja ili smetnji koje proistječu iz proizvodnih procesa (ili potrošnje roba i usluga). Podaci o troškovima za zaštitu okoliša izvještavaju se putem Zajedničkog upitnika OECD/Eurostat o troškovima i prihodima za zaštitu životne sredine (EPER). Podaci pokrivaju pet ekonomskih varijabli:

- investicije u zaštitu okoliša,
- investicije u tretman zagađenja,
- investicije u sprečavanje zagađenja,
- tekući troškovi za zaštitu okoliša,
- subvencije/transferi koji se daju za aktivnosti zaštite okoliša.

Podaci ovog priopćenja su dobijeni godišnjim statističkim istraživanjem "Troškovi za zaštitu okoliša (INV-OK)". Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti razvrstani prema pretežnoj djelatnosti u područja Klasifikacije djelatnosti (KD BiH 2010): B – Vađenje ruda i kamena; C – Prerađivačka industrija; D – Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, plinom, parom i klimatizacija; E – Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, reciklažom posebno izdvojenih materijala te djelatnosti sanacije okoliša. Podaci o troškovima za zaštitu okoliša prikupljaju se za različita područja okoliša prema Jedinstvenoj europskoj statističkoj klasifikaciji djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša (CEP). CEP se sastoji od 3 razine (8 glavnih područja/divizija, 25 grupa i 75 klasa). Glavna područja (divizije) obuhvaćaju: zaštita zraka i klime, upravljanje otpadnim vodama, upravljanje otpadom, zaštita i sanacija tla, podzemnih voda i površinskih voda, smanjenje buke i vibracija, zaštita biodiverziteta i pejzaža, zaštita od zračenja, istraživanje i razvoj i druge aktivnosti zaštite okoliša.

Investicioni troškovi se odnose na finansijske ili materijalne troškove koji imaju za cilj stvaranje novih stalnih resursa ili poboljšanje (rekonstrukcija, dogradnja, restauracija, adaptacija ili modernizacija) postojećih predmeta trajne imovine. To također znači troškove takozvane prve investicione opreme. Prikazana podjela investicijskih troškova razvijena je prema pravilima nacionalnog računovodstvenog sistema.

Tekući troškovi za zaštitu okoliša uključuju troškove rada i održavanja aktivnosti (tehnologija, proces, oprema). Tekući troškovi su sprečavanje, smanjenje ili uklanjanje zagađenja i drugih gubitaka u okolišu uzrokovanih tekućim aktivnostima subjekta. Uključuju interne troškove (uključujući troškove rada i održavanja postrojenja za zaštitu okoliša, kao i naknade za zaštitu okoliša), troškove usluga koje pružaju vanjski subjekti, naknade za tretman kanalizacije i sakupljanje otpada; troškovi kontrolnih sistema, praćenja, laboratorijskih istraživanja, upravljanja.

METHODOLOGY

Methodological basis is Regulation (EU) No. 691/2011 of the European Parliament and of the Council on European Environmental Economic Accounts and Regulation (EU) No. 538/2014 of the European Parliament and of the Council Amending Regulation (EU) No.691/2011 on European Environmental Economic Accounts.

Environmental protection expenditure (EPE) is defined as the amount of money spent on all purposeful activities directly aimed at the prevention, reduction and elimination of pollution or nuisances resulting from the production processes (or consumption of goods and services). Data on environmental expenditure are collected from the European countries through the Joint OECD/Eurostat Questionnaire on Environmental Protection Expenditure and Revenues (EPER). The data covers five economic variables:

- *investments for environmental protection,*
- *pollution treatment investments,*
- *pollution prevention investments,*
- *current expenditure for environmental protection,*
- *subsidies/transfers given for environmental protection activities*

Data on expenditures in environmental protection are based on annually statistical research "Environmental protection expenditures" (INV-OK). The survey covered business entities classified according to the activity in the sectors of the Classification of Activities (KD BiH 2010): B – Mining and quarrying; C – Manufacturing; D – Electricity, gas, steam and air conditioning supply; E – Water supply; sewerage, waste management and remediation activities. Data on environmental protection expenditure are collected for various environmental domains according to the Single European Statistical Classification of Environmental Protection Activities (CEPA). The CEPA consists of 3 levels (8 main domains/divisions, 25 groups, and 75 classes). The main domains (divisions) include: protection of ambient air and climate, wastewater management, waste management, protection and remediation of soil, groundwater, and surface water, abatement of noise and vibration, protection of biodiversity and landscapes, protection against radiation, research and development, and other environmental protection activities.

Investment expenditure refers to financial or material costs, which aim at creating new permanent resources or improving (reconstruction, extension, restoration, adaptation or modernization) the existing objects of permanent property. It also means costs of so called first investment equipment. Presented division of investment costs is developed according to the rules of national accounting system.

Environmental protection current expenditure includes costs of activity operation and maintenance (technology, process, equipment). Current expenditure is to prevent, reduce, dispose or eliminate pollution and other environmental losses caused by current activities of the entity. They include internal costs (including costs of operation and maintenance of environmental protection installations as well as environmental charges), costs of services provided by external entities, charges for sewage treatment and waste collection; costs of control systems, monitoring, laboratory research and management.

Definicije

Investicije se, prema namjeni, klasifikuju u dvije kategorije: investicije u uklanjanje nastalog zagađenja (na kraju proizvodnog procesa) i investicije u smanjenje ili sprječavanje nastanka zagađenja tokom proizvodnje (investicije u integrisane tehnologije).

Investicije na kraju proizvodnog procesa (end-of-pipe investments) podrazumijevaju metode, praksu, tehnologije, procese ili opremu određenu za skupljanje i uklanjanje zagađenja (npr. investicije u filtere za pročišćavanje zraka, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda) nakon njihova nastanka.

Investicije u sprečavanje zagađenja u toku proizvodnog procesa (investicije u integrisane „čistije tehnologije“) podrazumijevaju investicije za nove ili adaptacije postojećih metoda, praksa, tehnologija, procesa ili opreme određene za sprečavanje ili smanjenje količine zagađenja nastalog na izvoru, s tim da se smanjenje utjecaja na okoliš udruži s ispuštanjem zagađivača i/ili djelatnostima zagađenja (kao dio proizvodnog procesa zove se „integrirani“).

Interni tekući troškovi namijenjeni su za rad opreme na kraju proizvodnog procesa (end-of-pipe environmental equipment): materijala, energije, održavanje; troškove radne snage (samo onih zaposlenih na zaštiti okoliša) i druge interne tekuće izdatke (izdatke za opću administraciju za zaštitu okoliša). **Isključena** je kupovina usluga zaštite okoliša od javnog sektora ili specijalnih proizvođača.

Eksterni tekući troškovi obuhvaćaju plaćanja trećim stranama za usluge zaštite okoliša iz javnog sektora ili specijalnim proizvođačima koji mogu biti javni ili privatni (za eksterne naknade/kupovinu za sakupljanje otpada ili obradu otpadnih voda te za ostalo, npr. izdatci za dekontaminaciju tla i podzemnih voda). Isključene su novčane kazne.

Definitions

Investment is, by its purpose, classified in two categories: investment aimed at reduction or elimination of already generated pollution (end-of-pipe investment) and investment in reduction or prevention of generation of pollution during the production process (investment in integrated technologies).

End-of-pipe investments are investments in methods, practices, technologies, processes and equipment designed to collect and remove pollutants (e.g. techniques or equipment, such as air emissions filters, waste water treatment plants, waste disposal facilities) after their release into the environment.

Investments in integrated “cleaner” technologies are investments in improvement of existing or development of new methods, practices, technologies, processes or equipment designed to prevent or reduce the amount of pollution created at the source, thereby reducing the environmental impacts of releasing pollutants and/or other polluting activities (as a part of the production process – thus the designation “integrated”).

Internal current expenditures are intended for the operation of end-of-pipe environmental equipment – material, energy, maintenance, personnel costs (only for the personnel in charge of environmental protection), and other internal current expenditures (training, informing, general administration for environmental protection). Purchases of environmental protection services from the Public Sector or from specialised producers **are excluded**.

External current expenditures include payments to third parties for environmental protection services, including both the Public Sector and specialised producers, both public and privately owned (e.g. external fees/purchases for waste disposal or waste water treatment, expenditure for soil and ground water decontamination). Excluded are fines and penalties.

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Ševala Korajčević, šefica Odsjeka za statistiku okoliša, energije i regionalnih statistika
Ševala Korajčević, Head of Environment, Energy and Regional Statistics Department

Vesna Čužić, direktorica
Vesna Čužić, Director

Saopćenje priredio: Dragan Jovović
Prepared by: Dragan Jovović

Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.